

za dobro plačilo. Glejte, to je sad mladeniškega društva. Posnemati je treba ta vzgled.

Živinski sejem v Ptuj dne 2. septembra je imel sledeči uspeh: Prignalo se je 92 konj, 627 komadov govede in 783 prašičev. Trgovina je bila pri isti ceni dobra. Prihodnji svinjski sejem se vrši 9. septembra 1908.

Pošta v Ormužu. S 1. septembrom se je vpeljal v Ormužu deželno-pismonoško službo za sledeče kraje: Dobrova, Litenberg, Libonja, Paulsburg. Dohajala bodo pisma 4-krat na teden.

Pošta v Mali Nedelji. S 1. sept. se je vpeljal za Vodislavce, Godomerce, Radislavce, Prečince, Siterovce, Kuršince, Vudovce, Drahoru in Murau deželno pošto službo z 3 kratnim tedenskim obhodom.

Voz s kamenji je padel na posestnika Jos. Osojnik v okolici Bizelja in ga ubil.

Zaprl so v Leibnizu zaradi goljufije in tatvine Fr. Lechnerja iz tamošnje okolice.

Uboj pri žeganju. 25. p. m. je bilo v Velenju cerkveno žeganje. Kakor že običajno, so se fanti stekli. Rudar Napotnik je v tepežu zabodil Gregorju Kovač nož v levo stran glave. Kovač je takoj umrl, ubijalca pa so odpeljali v šoštanjski zapor. Duhovniki bi raje proti nožu nego proti naprednim listom pridigovali.

Iz Koroškega.

Iz Černe na Koroškem. Cenjeni čitatelji „Štajerca“, naznanim Vam, kar je že vsakomur znano, kako nizko ceno ima zdaj goveja živina. Mesarji pa še prodajajo meso po K 1-20 kg. Zakaj pa kje drugje morajo meso bolj poceni dati, tukaj v Černi pa ne? Zdaj so se vendar odprle kmetom oči, da je eden na 29. avgusta sam zaklal in razsekal meso po 90 vinarjev kg. Je bilo prav dobro, hvalimo tega kmeta. Zakaj pa je temu kmetu račun donasal po 90 vin. kg., mesarjem pa ne? Prosimo vas, dragi kmeti, ne šivajte preveč mesarjem žepe, zakolite živino sami, da boste dobili vsaj denar, in ni delavci bomo imeli po ceni meso! Delavci.

Velikovec. Znano je, kako naglo se duhovsko premoženje nakopičuje. Po vsahih imajo duhovniki velike in najboljše njive, travnike in gozde, v mestih si pa prištevajo duhovniki v svojo last ne samo njive, travnike in gozde, ampak tudi veliko krasnih hiš, od katerih dobivajo mnogo denarja za stanovanja. V Velikovec se nahajajo cele ulice katere so duhovniki s časom nakupili. Vsak misleči človek se mora vprašati, odkod pa imajo duhovniki velikansko premoženje, kakor na pr. olmuški nadškof, katerim daje vsak dan čez 2800 K? To lepo svoto dobiva revni mož, samo od zemljišča, žag, pivovarn žganjarj itd. Kaka lepa svota možaku še kod nadškof v njegov žakelj vsako leto pade, to se še ceniti ne more. Kdo podpira usmiljenja vredne siromake? V Velikovec na pr. bi človek mislil gotovo ljudje, kateri nobene slutnje nimajo o premoženju duhovščine. Motil bi se, kajti Velikovsko slovensko duhovščino ne podpirajo toliko nevedni klerikalni slovinci iz okolice ampak Velikovski gospodi. Ne samo obrtniki, ampak tudi c. kr. uradniki pohajajo žegnano vince v klerikalni narodni dom popivat in meso kupovat. Najemnik duhovske osterije v Velikovec g. Šterže se je sam izrazil, da bi ne mogel dolgo časa obstati, ako bi mu nemški Velikovčani ne pomagali. Od Slovencev, kateri v sredah in nedeljah k klerikalnemu Šteržu in nadkrmarju Dobrovcu zahajajo, bi Šterže brez svobodomiselnih (?) Velikovčanov ne mogel dolgo časa v narodnemu domu se šopiriti in uboge kmete, kateri so v stiskah tako podpirati, da jim 22 goldinarjev za met. cent plačuje. Svobodni Velikovčani, zdramite se!

Iz okolice Pliberka. Pred kratkim si ljubi Štajerc sv. Uršulo pliberskih devic kaplana Hornbeka že malo okraspal. Danes Ti še jaz hočem povedati, kako se taki hlinjeni gospodi, kakor je Hornbek smejo ceniti. Hornbek se dela vsaki kmetici in devici jako prijazen in svet in jih skuša s tem obnašanjem za svoja farska dela pridobiti. Kmetice nagovarja, da bi na može v klerikalnem zmislu vplivale. Device pa mož zbira, da ima svoje veselje, kakor se iz sledečega izvidi: Lansko leto je gosp. kaplan Hornbek nas dekleta vabil in nagovarjal, da se bi z njim podale na sv. Višarje, trdeč, da stane vožnina,

stanovanje in vse vrednejši, ako se poda cela družba na božjo pot. Mi smo seveda vsako besedo kaplanovo verjeli in lepa številica je odromala iz Pliberka na sv. Višarje. Komaj smo se v vlaku vsedle, so se začele najsvetejše device po svetemu možu stegovati, ga cukati in mu dobre ukusnine ponujati. Živahno in hrupno obnašanje je nastalo in marsiktera kosmata je bila v deviški družini Hornbekovi slišati. Na sv. Višarjah je bilo ravno tako romarjem nespodobno obnašanje. Nazadnje, prej da smo se zopet domu pripeljale se je gosp. Hornbek z eno, ali z dvema devicama zgubil. Zdi se mi, da je bilo v Celovcu. Takoga romanja še ne vem, in rekla sem z več drugimi, da se nočem več takih družb udeležiti. Namesto pobožnega obnašanja je bilo radovanje. Ni čuda, da gosp. Hornbek združuje dekleta, ker se med njimi tako lepo zabavljajo. Večkrat bi Hornbek že imeli prestavljeni biti, zavrlo se je pa premeščanje; kajti kdo bi vodil in kratkočasil dekleta, ko bi ščitnika Hornbeka ne bilo. Nastavili ste se na dekleta, katera spoštujete in drži svojo sveto vero, pa ne pohajkovanje in radovanje z prilizjenimi duhovniki. Objavila bodem še večkrat vaše postopanje, ako vaše pete ne odtegnete iz Pliberka.

Po svetu.

Ljubi „Štajerc“! Mlada, nežna deklica gre k spovedi. Najbolj neprijetne grehe, namreč one proti šesti zapovedi, si obdrži za nazadnje. Ali tudi zdaj noče prav z barvo na dan. Da ji spoved olajša, vpraša jo gospod župnik: „Ali imaš kakšno razmerje?“ Dekle odgovori počasi: „Malo že.“ — „Ja kaj pa naredi potem tvoj fant?“ — „On pride k oknu kamrice.“ — „In potem?“ — „Potem pa potrka.“ — „In potem?“ — „No, potem pa pride notri.“ — „Kaj pa potem naredi?“ — Dekle molči. Končno pa vpraša deklica župnika: „Častiti, kaj bi pa vi potem naredili?“

Cenjeni naročniki in prijatelji!

Naš priljubljeni list

„Štajerc“

je že v 3. četrtletju VIII. svojega letnika. Da ne pride do kakšnega motenja v dopisiljanju, prosimo vse svoje cenjene naročnike, da **poravnajo čimprej naročnino.**

Naročnina stane: za **Avstrijo** na leto 3 K, na pol leta 1-50 K. Za **Ogrsko in Hrvaško** na leto K 4-50, na pol in četrt leta razmerno. Da je ta cena tako visoka, so krivi Košutovi veleizdajalci, ki se bojijo „Štajerčevega“ biča. Za **Nemčijo** na leto 5 K. Za **Ameriko** 6 K. Za vse druge inozemske dežele se računi naročnina z ozirom na visokost poštne.

Naročnina,

katero naj blagovolijo naročniki čimprej poravnati, je gotovo tako nizka, da je komaj **papir plačan**. Mi naprednjaki tudi ne iščemo **dobička** temveč nam je edini namen, da izvršimo **potrebno delo v prid ljudstva**. To lahko rečemo, da ni noben slovenski pisani list tako **odločno borbo** proti **ljudskim zatiralcem** peljal, kakor naš „Štajerc“.

„Štajerc“ se ne ozira ne na levo, ne na desno, temveč dela edino in izključno za **ljudstvo**.

„Štajerc“ biča brez usmiljenja vse, kar je **ljudstvu sovražnega in škodljivega**.

„Štajerc“ hoče na gospodarskem polju **zboljšanje** žalostnih razmer kmeta, obrtnika in delavca. Na polju politike zahteva, da bi imeli delavni sloji isti vpliv kot gospodski. Na kulturnem polju pa zahteva „Štajerc“ čimveč **izobrazbe** za vso ljudstvo.

To je naš namen! Kdo ima pogum, da bi očrnil, osmešil ali zasramoval ta namen? Mi pravimo: **V ero se ne sme omadeževati s po-**

litiko! Narodnost se ne sme zlorabljati v strankarske namene. Kmet, obrtnik, delavec pa so večni stebri človeške družine, brez njih, proti njih volji se ne sme ničesar več zgoditi.

Zato pa ne sme manjkati „Štajerc“

v nobeni hiši.

Delajte, razširjajte vaš list, naročajte se, naročajte za nove naročnike. Ako vsak naših cel malcev pridobi le enega novega naročnika, potem pridemo do velikanskega števila naročnikov.

30.000.

Potem pa nam bode tudi lahko ustreči vsa zahtevam, ki jih stavijo naši odjemalci!

Na delo toraj, naprednjaki!

Uredništvo in upravnništvo.

Gospodarske.

Kmetje, poskrbite za strokovno izobrazbo!

(Prim. Gospodar.)

Noben omikan človek ni dandanes več v dvomu, da je dobra strokovna izobrazba največje premoženje, ki ga kredo ima. Vsakdo zna, da je veda kapital, ki nese največje obresti; ta kapital zamore se uživati celo življenje. Kakor so pa drugi stanoviti to že zdavno spoznali in se radi tega trudijo svoje otroke vedno bolj izučiti, ravno tako malo stori kmet za izobrazbo svojih potomcev. Njemu je že dovolj, če zna dečko brati in pisati in če se je morda tudi v računstvu kaj bolj pokooval, se že kriči, da je mladič za kmeta preučen. Kdor je vzrastel med kmeti, kdor uživa več let veselje in žalost kmetijskega stanu, ta nam bo pritrdil, da ni samo par tisoč kmetov, ki ne dajo na strokovno izobrazbo svojega sina niti piskovega oreha, ampak da se dobe cele vase, kjer so v strahu pred napredkom bolj kot pred hudičem.

In vendar se vsi na sploh pritožujejo, da se kmetijstvo ne izplača in noben kmet, niti najbolj prismojen, ne bo mogel trditi, da se more pod današnjimi razmerami premoženje še kopičiti. Kmetje so vsi v tem edini, da se ne bodo dale sedanje razmere, ko dohodki vedno bolj pojemajo in se dolgovi vedno večajo, vzdržati za več časa in da se bliža del onih, ki obdelujejo ljubo svojo rodno zemljo, vedno bolj propadu. Ne samo mali kmetič, ampak tudi večji, boljše stoječi posestnik se toži, da ni skoraj več mogoče kmetovati. Med tem, ko zamorejo drugi staoovi z nekoliko predvidnostjo vsaj obdržati oni položaj, v katerem se nahajajo, nahaja se kmet brez sveta nasproti nepričakam današnjega časa in vedno bolj ga izpodirajo. Če pa poiščemo uzroke, od kod je to prišlo, pridemo kmalu da spoznanja, da so se kmetijski pridelki v ceni znižali in včasih več stanejo, kakor za nje dobimo. Kjer so pa stroški za pridelovanje večji, nego je pridelek vreden, tam mora iti gospodarstvo rakavo pot in naj delamo, kar hočemo.

Najbolj se je znižala zadnji čas cena žitu. Nekatere dežele v Evropi in v Ameriki, osobito Argentinja, so vstanu žito pridelovati po tako nizki ceni, da ne morejo žiti kmetje na noben način s temi stanovskimi tovariši konkurirati. Dandanes, ko teče železnica že skozi vsako gorsko gnezdo, moralo je priti do tega. Lahko bi se dobila sredstva, ki bi se postavila tujemu žitu nasproti, ako bi obrtnija kupovala le domače pridelke in jih boljše plačevala ter dobivala samo toliko žita od drugod, kolikor ga ne more dati domače kmetijstvo. Toda obrtnija ne dela tega, ker išče dobiček in je tudi ne briga, ali kmet živi ali propade. In vendar ne stori kmet nič proti temu. Polovico svojega polja in morda tudi še več obseje še vedno ta ali oni z žitom in od tega ga ni moči odvrniti, pa če tudi gre pri tem pod zlo.

Na sploh se govori, kako bi se prišlo v okoliš sedanjih bedi, v kateri se nahaja kmetijstvo. Mnenja pa so glede tega jako različna in na razna vprašanja bi se težko odgovarjalo z ozirom na jako težek gospodarski položaj, v katerem trpi kmetijski stan. Ako opazujemo delovanje vlade, državne zbornice in kmetijskih zastopov, vidimo, da se trudijo že leta vstvariti sredstva za odpomoci. Da danes pa se ni še našla pot, kako bi se pravzaprav trajno pomagalo. Če opazujemo pa natančno, dobimo, da se mora zapričiti odpomoci od dveh strani, in sicer 1. od strani države in 2. od strani kmetijskega ljudstva. O tem, kako bi lahko država pomagala, nečemo danes govoriti, ampak se hočemo omejiti samo na to, kako bi lahko kmet pripomogel od tega, da bi vendar slednjic tudi za njegov stan prišel boljši čas.

Kmetje imajo pravico, da jih postavi država v enako vrsto s trgovci in rokodelci, toda morajo skrbeti, da bodo zamogli enkrat dobljene pravice tudi ohraniti in braniti. Kako se pa lahko to izvrši? Edino v tem, da poskrbite za povečanje svojega znanja in si vzamejo k srcu pregovor, ki pravi: „veda je moč! moč rodi bogatstvo!“ Da, veda je moč in rodi bogatstvo! Ali bi postala trgovski in obrtnijski stan tako močna, ako se ne bi pridobili trgovci in obrtniki najprej za svoj stan potrebno znanje! In kmet? Kaj je naredil on za svojo

izobrazbo? Nič, prav nič? Kmeti prijemlje že zona, če sliši govoriti o šoli in odkrito lahko rečemo, da se dobi marsikatera kmetijska družina, v kateri se vcepi otrokom že v mladosti sovraštvo do šole. In potem naj bodo ti učenci pridni ter naj izkoristijo onih sedem let, ko morajo v šolo, ter si naberejo potrebne znanosti! Nel Rajši, kot tako polhajanje v šolo, bi bilo desetkrat bolje, ako bi ostal deček ali deklica doma. Vsaj bi potem izpolnil željo svojim neumnim staršem. Kdaj bodo vendar tudi kmetje izpovedali, da se morajo iskati sreča kmetijskega stanu in boljši časi edino le v dobri šoli! Koliko časa bodo morali še učiti in govoriti prijateljskega stanu, morali, ki so se rodili v tem stanu, predno pridejo kmetje ali vsaj več del njih k spoznanju, da se ni moči v današnjih časih vzdržati, ako se nima znanja in dobre šolske izobrazbe. Samo z ljudsko šolo pa ne dosežemo vsega. Prihodnji kmetovalec potrebuje, da bo zamogel potem pravi in razumno gospodariti, še nadaljne izobrazbe. On mora priti v šolo, kjer se učijo predmeti njegove stroke. Nič ni pomagano, če ima kedo še tako velika usta, če mu manjka podlaga, na katero bi naslonil svoj govor. Hiša brez temelja se zruši in tako si mora tudi kmet priskrbeti ta temelj, če hoče zboljšati svoj stan.

Kako potrebno je, da je kmet izobražen, razvidi se n. pr. že pri uporabi umetnih gnojil. Koliko pogreškov se napravi glede teh, kolikorkrat si ne zna pomagati kmet gledč njihove uporabe. In zakaj vendar ne zna? Zato, ker ne more znati, ker mu nikdo ni povedal, kako mora delati in v kako ono. Kakor pri umetnih gnojilih je še v mnogi stvari. Živinoreja se ne goji še umno, pri pridelovanju krme je tudi mnogo pogreškov in to vse radi tega, ker ne zna kmet, kako bi ga zračel.

Denar je presneta reč. On je okrogel in teče samo onemu v žep, ki kaj zna in ga razumi pridržati. Kdor ni nič učil, bo redkokdaj bogat in premožen, kajti denar, ki mu priteče, nima pri njem obstanke in se poslovi po kratkem času bivanja v žepu ali v škrinjici. Tu in tam izleti iz njiju, da niti ne opazimo. Kaj pomagata kmetu, če se trudi kot grešna duša, ako gospodari brez razuma in znanja tje v en dan. Pri tem gazi vedno v nepečo revščino in potem pride, da dobimo razjarene, neprijazne ljudi, ki prekolnejo ves svet z vsemi napravami. To pa ni prav. Nove iznajdbe in izkušnje so važne stvari, vendar razumeti jih je treba pravilno in na pravem mestu uporabiti in se z njimi okoristiti. Zato morem vse kmete le opominjati: poskrbite za strokovno izobrazbo. A. Št.

Tuje stvari v prsih in trebuhu govede. Ko začne govedo jesti, krmo hitro grabi, jo le površno prežveči in hitro požre. Popolno zvečenje si prihrani za čas preževkovanja. Vsled hitrega žretnja požre pogosto tudi tuje stvari, kakor žebelje, igle, vlasne igle i. t. d. Ko se govedo zakolje, najde se v vumpu na spodnjem delu, tik srčnega spodnjega konca razne take stvari. Te stvari leže lahko dalj časa v vumpu, ne da bi kaj škodovala. Po naključju pa lahko svoje ležišče spremene in ostri železni predmeti silijo z ostrino v prsno votlino, prebodejo srčni mehur in včasih tudi srce samo. Ako se zarije tak predmet n. p. šivanka ali vlasna igla, skozi vump v srčni mehur, začne srčni mehur gniti in žival mora poginiti, ako se tak predmet pravčasno ne odstrani. Ako je govedo požrla tak tuji predmet in se je ta zaril v srce, začne govedo stokati ali ječati. Tak žival stoka navadno vselej potem ko se je narila in vlegla. Še huje je za tako žival, če mora hoditi po strmini navzdol, a kakor hitro začne hoditi po strmini navzgor, se drob pomakne navzdol in stokanje pojenja. Zebelj, ki je zapičen v srce, se vmakne nazaj, ko žival gre navzgor in bolečina popusti. Marsikdaj se kaj doseže, ako se tako govedo, pri katerem so enaki predmeti zapičeni še le v mreno ali prepono, nahajajočo se nad želodcem goni po kaki strmini ali bregu navzgor in po strani tje in sem navzdol. Razen ječanja in stokanja ni opaziti na govedu mesece in mesece drugih znakov. Navadno tudi slušja ne. Kakor hitro pa se je začel zbirati v srčnjaku gnoj, ješčost pojema, žival pravilno ne prebavlja in krave izgubljajo vrh tega mleko. Vratne žile močno vtripljejo. Kakor hitro so se pojavili taki znaki, je bolezen že jako nevarna in ne oštane drugo, nego da se žival prej zakolje. Ako se žival takrat ne zakolje, napravi se v životu oteklina z vodo napolnjene in meso takih živali navadno ni več za rabo, ker postane nad rebri in trebuhom sluzavo. Če se nam zdi, da je govedo kako tako stvar požrlo, ne odlašati, ampak zakolje naj se jo, preden so se pojavile navedene oteklina. Najbolje je poklicati takoj živalno-zdravnika. On preišče žival in dožene, če je temu res tako ali ne, dokler je meso se porabljuje.

Malokdaj se predmet vmakne nazaj in če se to zgodi, zapiti se v jetra, vranico ali v druge dele droba in provzroči tam velike ture ali abcese. Znaki bolezni so v tem slučaju enaki prej navedenim. Žival stoka in ječi, polagoma slušja in se zvija ako jo pritisnemo na trebuh ali v lačno. Največkrat požro tuje predmete živali na kmetih, kjer hišna gospodinja ali hči pleteta z iglami ali kačkam in nosita vlasne igle, ter krmita obnem govedo. Tudi ni prav, da se navrže smeti, ki se jih je nabralo v hiži na gnojišče. V teh smeteh so navadno igle, žebelj itd. ki dospé z gnojem na travnik ali njivo, na kateri se prideluje krma in ž njo nazaj v hlev. Toraj ne nositi hišnih smeti na gnoj, ki se ima rabiti v enake svrhe. Pa tudi deklet in gospodinj, ki strežejo govedu, naj ne nosijo železnih vlasnih, glavičastih in drugih igel. Kmet.

Prezračevanje hlevov. Slab zrak vpliva jako neugodno na zdravje domačih živali. Radi tega skrbeti moramo, da bo v hlevu zrak svež in čist. Sicer dospe skozi vrata in druge razne razpoke nekaj zraku v hlev,

a vse to je še premalo, zato je treba poskrbeti, da bo prihajal v hlev zrak v večji množini. Temu lahko pomagamo s takozvanimi umetnimi odduški ali ventilatorji. Navadno se napravi v zid pod stropom ali v vrata luknje. Če se napravi luknja v zid blizu stropa in sicer nekatere na oni strani hleva, odkodar piha veter, druga pa na nasprotni strani, doseže se že precej, v tem slučaju pa ni izključeno, da bi se hlev preveč ne ohladil ali da nastane celo prepih, katero slednje je še slabše od prvega. Če je zrak v hlevu in zunaj tega enako gorak, pa oddušek ne deluje. Bolje je še če se vtakne skozi strop hleva cevi, ki imajo odprtine 8—15 cm. Cevi naj segajo do ali še bolje če gredo skozi streho. Cevi ne smejo biti po vsej dolžini enako široke, ampak na spodnjem koncu nekoliko širje, da imajo nekak obliko ličja. Na doljnem koncu naj se pritrdi zapiralo ali zaklopnica, katera se da, potegnivši jo z vrvice, po potrebi zapreti ali odpreti. Gorak zrak, ki se vzdiguje vedno pod strop, gre skozi odduške le tedaj, če se v njih preveč ne ohladi. Da se pa zrak v teh preveč ne ohladi, zato naj se napravi cevi iz desk, ki se jih namaze zunaj in znotraj s katramom. Krog onega dela odduška, ki moli skozi streho, naj se napravi nekak plašč z desk, ki pa mora biti nekoliko večji nego je oddusek debel in med ta plašč in oddusek naj se nasuje senenih plev, žaganja, žitnih plev ali pa rezanice. Za vsakih 6—8 glav goveje živine zadostuje en tak oddusek ali ventilacija. »Kmet«.

Za setev naj se jemlje vselej najdebelejše in najtežje zrnje. Dognano je, da posejana množina lažjega in enaka množina težjega zrnja ne da enako pridelka, ampak slednja več, nego prva. Rastline, ki so zrastle iz težjega zrnja obrodijo bolj bogato in zrnje in slama je boljše. Velikost in teža zrna se deloma krije, ker je večje zрно navadno tudi najtežje.

Kako pospešimo rodovitnost sadnih dreves? — Dvorni vrtnar Lebl v Frankfurtu a. M. piše v kmetijskem časniku za Westfalsko in Lipsko: »Ker nastavlja sadno drevo v avgustu in septembru sadne popke za prihodnje leto in pripomaga k temu, da se lesni popki spremene v cvetne, oziroma sadne, fosforova kislina, priporoča se, naj se sadnim drevesom v onem času gnojijo s fosfornimi gnojili. Najbolje se je spopela znes fosforatnih s kalijevimi gnojili. Zato naj se vzame boljši superfosfat (z 20 odstotki fosforne kisline) in žveplenokisli kalij (s 50 odst. kalija). V 100 litrah vode se raztopi 1 kg superfosfata in 1/2 kg žveplenokislega kalija. S to raztopino se zalije drevesa trikrat in sicer v drugi polovici avgusta enkrat in potem vsakih 14 dni do prve polovice septembra meseca. Za starejša debla se vzame 20—40 litrov, za mlajša in manjša 10—20 l raztopine. Vsa sadna drevesa, ki so vsled obile rodovitnosti opočala ali postala iz drugega uzroka nerodovitna, bodo na to obilo rodila.

Kako se dajo ohraniti sveže češnje do velike noči? — Lukas priporoča naslednje: Ko so češnje popolnoma dozorele, vendar pa prej, preden so krog peclja zvevale, naj se jih skrbno s peclji vred pobere, peclje na kratko odstriže in vloži naravnost ali pa povito vsako za se v papir, v steklenice za konzervo. Zavije pa se tudi lahko vsako posamezno češpljo v papir in vloži v glaziran ali pološčen lonec. Steklenico ali ali lonec naj se s koščkom prejšnjega mehurja trdno zapre. Steklenice ali lonci naj se na to zakoplijejo na vrhu v jamo kak meter globoko. Ko je jama zasuta, naj se dene na vrh nekoliko listja, da zemlja preveč ne zamrzne in je tako mogoče tudi pozimi do njih.

Oreh se klatijo včasih z drogom, ko še niso popolnoma dozoreli in pri tem delu se jih veliko zmasti. Taki orehi so slabi in neužitni. Orehe, ki se misli shraniti, naj se oklati, ko so popolnoma zreli, t. j. ko se lupina zlehka loči ali so čadavi. Ako se jih oklati, dokler se lupina oreha še trdno drži, ostane pri čiščenju ali žurjenju vedno nekaj lupine, vsled česar taki orehi splenijo. Ko se jih je očistilo do čistega, razgne naj se jih na tenko po podu in vsak dan do dobrega premeša. Še le po kakih 4 tednih se jih spravi v vreče.

Divji kostanj. Letos je čutili pomanjkanje krme dan na dan več, zato smo primorani iskati si raznih pomočnih krmil. Dobra krma za živino, posebno pa za pisanje preševcev in ovac, kakor tudi kot sredstvo zoper drisko in drugo je plod divjega kostanja, katerega dobimo pri nas v dvorednih mnogo. Divji kostanj ima v sebi dokaj grenčice in čreslovine, divji sestavini živino v čevah zapirajo. Če se hoče torej pokladati živini kostanj v večji množini, treba ga je speči ali pražiti, kakor se peče navadni kostanj, s tem zgubi na grenčici in trpkosti. Po praženju ali pečenju vrše se enake spremembe kakor pri pečenju domačega kostanja, prvi je bil prej trpek in grenak, postane pa potem slaček in okusen. Poleg sene in raznega korenstva naj se poklada govedu, ki je določeno za pisanje do 8 in več kilogramov na dan, prešičem početkom pisanja malo, pozneje do 3 kilograme, molznim kravam, če hodijo na pašo ali vozijo do 5 kilogramov. Konjem, kateri se le polagoma priučijo na to krmo, naj se ne poklada nad 3 kilograme.

Razmnoževanje vrtnice. Vrtnice se dajo pomnožiti tudi s potaknjence se porabi lahko vsaka mladika, ki je odevla. Mladika mora imeti najmanj 3 očesa. Z nje naj se odreže cvet, spodaj naj se prereže tik pod členom in list odreže do peclja, ostalemu listu ali listoma naj se pa pusti par listkov. Potaknjence naj se nato potakne v plitev zabo, v kojem se nahaja peščena zemlja ali pesek. Zabo naj se postavi v senco in skrb, da je zemlja vedno nekoliko vlažna. Seveda se vsi potaknjenci ne vkoreninijo, vendar se jih precej prime in prejeti bodo v prihodnjem letu gotovo cveteli.

Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljete naši somišljeniki že rabljene te poštne znamke. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo svoto denarja, ki se bode porabila v napredne šolske namene. Nabirajte torej jubilejske marke in pošljite jih uredništvu »Stajerca«.

Loterijske številke.

Gradec, dne 22. avgusta: 69, 78, 66, 22, 73.
Trst, dne 29. avgusta: 9, 82, 76, 35, 61.

Opozorjamo svoje cenjene čitatelje na firmo Hans Konrad, prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Brüxu št. 227 na Češkem. Priporočamo fabrikate te firme napotje. Izvrstno blago! Dokaz temu, da je firma z zlatimi in srebrnimi kolajnami ter cesarskim orlom odlikovana. Firma ima tudi v inozemstvu dobro ime in eksportira na vse kraje sveta. Glavni cenik z nad 3000 podobami se dobi na zahtevo zastoj na franko.

Zanimivi glavni cenik z 3000 podobami zastoj na franko pošila vsakomur prva fabrika ur in c. k. dvorni liferant v Brüxu št. 1363 (Česko). Ta krasni katalog obsega natančne slike zadnjih novosti v urah, srebrnem, godbenem, usnem, tečenem blagu in domačih predmetih itd. Nikdo ne zamudi, zahtevati ta cenik!

Nova obrabna industrija, katera v resnici hitro napreduje, je avstrijska parobrodna družba Austro-Amerikaner v Trstu. — Ona je stlenila za obiskovalce k delni razstavi v Rio Janeiro v Braziliji (Južna Amerika) od 15. junija do 7. septembra, ker je naši trgovini in veliki industriji v visoki važnosti, vožnja cen 40%, znatni. — Pri glavnem razstajniku: Simon Kmetzcu v Ljubljani, kolodvorska ulica št. 26, sprejemajo se naznanila, in prodaja vožne liste za tje in nazaj z ceno K 960 — I. razred, K 720 — II. razred z izborno hrano in pristno pijačo, zdravnikom, zdravila itd. to je vsakemu na razpolago. — Potovanje lahko se nastopi mesečno enkrat z enoletno veljavo vožnega lista. — Prodajajo se tudi za kratke zabave takorekoče zdravilne in krepilne vožnje od Trsta na Patras, Palermo, Neapel in nazaj vožni listi, in sicer K 250 — I. razred, K 150 — II. razred, vozi se s taistimi parniki, kateri vozijo proti in od New Yorka, New Orleansa itd., pri tej priliki je mogoče si ogledati znane lepe kraje n. pr. Pormorsko, Grško, Italijansko, Špansko itd. kar je obudovanja vredno. — Parniki so po največjem sistemu in sicer z d. z. vrtenic, brezžičnih brzojav, termotank, telemotor, električna razsvetljava in zračenje, kopalnica in naprej zgrajeni, toraj se najtoplejše priporoča.

Prodaj hišo

Št. 43 v Lavamündu (Koroško) na izvrstnem prostoru z lejim velikim vrtni za zelenavo, sadonosnikom s 35 visokimi debli in 30 prtiljkavimi sadnimi drevesi, vse najplemenitejše sadje, 4 orali zemljišča s fundusom, po mali ceni 8.000 K. Za vsako predačialno primerno. Dopise na J. Russ, Lavamünd.

Vpeljana je električna razsvetljava. 613

1.000 lit. Isabella-vina (1907)

belega in rdečega, cena po dogovoru, se odda pri gosp. Alois Sorko, posestniku sv. Bolfeng, slov. gor. 622

Učenc, zmožen nemščine in slovenščine se sprejme pri g. Jos. Kollenz, glazarska trgovina v Ptaju. 626

Viničar

z 3 do 4 delavskimi močmi, se sprejme. Praša naj se pri g. M. Jaslovič, Fram (Fraunheim) 632

V najem

se da malo kmetsko posestvo, zelo dobro z lejim sadonosnikom in vrtni za zelenjavo. Vpraša se v upravi »Stajerca«.

Pekovski učenc

se takoj sprejme. Plača 8 K z vsjo oskrbo. Martin Juvan, pek. mojster v Trbovljah. 630

Lepo posestvo

je za prodati; zidani hranim, zidane stале in lepi sadonosniki, vrt za zelenjavo, lepe njive, travniki, vse v dobrem stanu; se prodaja z dobrimi pogoji in je oddaljeno 5 minut od mesta Ptaja; več se izve na gornjem Bregu pri Ptaju hišno število 20. 633

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri g. Anton Bratschitsch, mizarski mojster v Celju, Hauptplatz 17. 619

Viničarski ljudje

s 3—4 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se pri g. Karl Speltz v Ehrenhausen. 577

Hanns Konrad

razposiljevalna hiša v Brüxu št. 1368 Češko. Zahtevajte zastoj na franko cenik z nad 3.000 podobami. 573

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri g. Anton Bratschitsch, mizarski mojster v Celju, Hauptplatz 17. 619

Viničarski ljudje

s 3—4 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se pri g. Karl Speltz v Ehrenhausen. 577

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri g. Anton Bratschitsch, mizarski mojster v Celju, Hauptplatz 17. 619

Viničarski ljudje

s 3—4 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se pri g. Karl Speltz v Ehrenhausen. 577

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri g. Anton Bratschitsch, mizarski mojster v Celju, Hauptplatz 17. 619

Viničarski ljudje

s 3—4 delavskimi močmi se sprejme. Vpraša se pri g. Karl Speltz v Ehrenhausen. 577

Mizarski učenc

se takoj sprejme pri g. Anton Bratschitsch, mizarski mojster v Celju, Hauptplatz 17. 619